

Uluslararası İndekslerde Yer Alan Patoloji Dergilerinde Yayımlanan Türkiye Adresli Yayınların Değerlendirilmesi

Evaluation of Articles from Turkey Published in Pathology Journals Indexed in International Indexes

Alp USUBÜTÜN¹, Serdar BALCI¹, Pınar AL²

Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi ¹Patoloji Anabilim Dalı ve ²Beytepe Kütüphanesi, ANKARA, TÜRKİYE
Department of ¹Pathology and ²Beytepe Library, Hacettepe University, Faculty of Medicine, ANKARA, TURKEY

ÖZ

Amaç: Bu çalışmayla, uluslararası indekslerde yer alan patoloji dergilerinde yayımlanan Türkiye adresli bilimsel yayınları değerlendirmek amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: WoS'ta (Web of Science) yer alan, JCR (Journal Citation Report) veri tabanında konusu patoloji olan dergiler taranarak etki faktörüne göre sıralanmış, WoS kapsamında yer alan SCI (Science Citation Index) veri tabanında adresi Türkiye olan yayınlar saptanmıştır. Yayınlar dergi, yıl, tür, etki faktörü ve kurumlarına göre incelenmiştir.

Bulgular: SCI'da yer alan 66 patoloji dergisi ve bunlarda 1975-2009 yılları arasında Türkiye'den 1399 yayın saptanmıştır. Çalışmaların %48,3'ü toplantı özüdür, %41,1'i araştırma ve olgu sunumudur ve %52,09'u 10 üniversite tarafından üretilmiştir. Makalelerin en sık çıktığı dergilerin tümünün etki değeri 1,5'un altındadır. En yüksek etki değerine sahip 10 dergideki 278 yayının 39 tanesi makale niteliğindedir, bunların 33'ü Türkiye dışından bir grup ile ortak olarak yapılmıştır. En çok yayın yapılan 10 dergide yazı başına ortalama 1,337; makale türü yazılar için 5,417 atf saptanmıştır.

Sonuç: Araştırma ve olgu sunumları yayınların %41,1'ini oluşturmakta ve çoğu etki değeri 1,0'ın altındaki dergilerde yayınlanmaktadır. "Toplantı özleri"nin %56'sının 2007 yılında İstanbul'da yapılan Avrupa Patoloji Kongresi'nde sunulması, uluslararası bilimsel etkinliklerin Türkiye'de yapılmasının, bilimsel çalışmalara belirgin arttırıcı bir etkide olduğunu göstermektedir. Patoloji makalelerine olan atıflar dünya ortalamasının altında olduğu gibi Türkiye'deki diğer tıp dallarının ortalamasının da altındadır. Türkiye'de üretilen yayınların yarısından çoğunun sadece 10 üniversiteden olması da dikkate değerdir. Bu bulgular patoloji alanında yapılan araştırmaların nicelik ve niteliğinin yeterince yüksek olmadığını göstermektedir. Patoloji alanında bilimsel çalışmaların nitelik ve niceliğini arttırmak için çalışılmalıdır.

Anahtar Sözcükler: Patoloji dergileri, Bilimsel makaleler, Patoloji makaleleri, Bibliyometri, Yayın, Türkiye, Atıf, Etki değeri

ABSTRACT

Objective: We aimed to evaluate manuscripts from Turkey published in pathology journals indexed in the international databases.

Material and Method: Journals indexed in the "Web of Science" and having a "pathology" topic in the "Journal Citation Report" were searched and sorted according to impact factor from the "Science Citation Index". Publications were analyzed according to the journal, year, type, impact factor and institutions.

Results: Sixty-six journals indexed in the SCI and 1399 publications from Turkey were identified between 1975 and 2009. "Meeting abstracts" made up 48.3% and "research articles-case reports" 41.1% of these articles. Ten universities produced 52.09% of the publications. The journals having frequently published articles from Turkey had impact factors less than 1.5. Thirty-nine of 278 publications in the 10 journals of highest impact factor were original articles and 33 of them had international co-authors. In 10 journals in which the most number of articles were published, the impact factor per publication and original article were 1,337 and 5,417 respectively.

Conclusion: Research and case reports constituted 41.1% of the publications and are published mostly in journals with an impact factor less than 1.0. Fifty-six percent of the meeting abstracts are from the European Pathology Congress that was held in Istanbul in 2007. International meetings held in Turkey have a clear boosting effect on research. The number of citations per pathology articles published from Turkey are lower than the world average and articles emanating from other medical disciplines in Turkey. Research in the pathology field is not adequate quantitatively and qualitatively. Attempts are required to increase the quantity and quality of publications.

Key Words: Pathology journals, Scientific articles, Pathology articles, Bibliometrics, Publication, Turkey, Citation, Impact factor

Geliş Tarihi/Received : 18.11.2009

Kabul Tarihi/Accepted : 02.01.2010

Yazışma Adresi/Correspondence: Alp USUBÜTÜN

Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Patoloji Anabilim Dalı, ANKARA,

TÜRKİYE/Department of Pathology, Hacettepe University,

Faculty of Medicine, ANKARA, TURKEY

E-posta/E-mail: usubutuna@yahoo.com Tel/Phone: +90 312 305 15 63

GİRİŞ

Ait olduğu ülkeye, bilim dalına, kuruma veya kişilere ait bilimsel çalışmaların değerlendirilmesi, değerlendirilen birim hakkında önemli ipuçları verir. Bu veriler sayesinde geçmiş ve bugünü değerlendirme şansı olduğu gibi, geleceğin planlanması için de fırsat doğar. Türkiye adresli bilimsel yayınların genel olarak değerlendirildiği çalışmalar yayımlanmıştır (1). Ancak bildiğimiz kadarı ile Türkiye’de patoloji alanına özel, uluslararası indekslerde yer alan yayınların değerlendirildiği çalışma bugüne kadar yapılmamıştır.

Patologların patoloji dergileri dışında da çalışmaları olduğu bilinmektedir. Ancak patologların yer aldığı bu yayınların tümüne ulaşmak teknik nedenler ile çok güçtür. Ayrıca patoloji dergileri dışında yer alan yayınların büyük kısmını klinisyenlerin tasarladığı, ağırlıklı olarak klinik verilerin öne alındığı ve genellikle çalışma içerisinde klinisyenlerin ağırlıkta olabileceği düşünülürse; patoloji dergilerinde yayımlanan yazıların değerlendirilmesi, konu ile ilgili bazı eksiklikler içermekle beraber, önemli bulgular sağlayacaktır. Bu çalışma ile, uluslararası indekslerde yer alan patoloji dergilerinde yayımlanan makaleleri değerlendirmek amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Bu araştırmada, WoS’ta (Web of Science) yer alan patoloji dergileriyle ilgili bibliyometrik bir çalışma yapılmış, 23 Şubat 2009 tarihinde JCR (Journal Citation Report) veri tabanında konusu patoloji olan dergiler taranarak etki faktörüne göre sıralanmıştır. Bu dergiler WoS kapsamında yer alan SCI (Science Citation Index) veri tabanından tek tek taranmıştır. Tarama dergi adı ve adres alanlarında, adresi Türkiye olan yayınlarla sınırlandırılmıştır. (Örneğin: PublicationName=(PATHOLOGY)ANDAddress=(turkey) Timespan=All Years. Databases=SCI)

Elde edilen sonuçlar detaylı bilgi gereksinimimizde kullanılmak üzere (yazar adı, yazarın kurumu, makale adını içerecek şekilde) Excel programına alınarak kaydedilmiştir. Her dergide kaç Türkiye adresli yayının yayımlandığı ve bu yayınların etki faktörleri aynı tabloda karşılaştırmalı olarak hazırlanmıştır.

Bu dergilerin indeks kapsamındaki yıllarda almış oldukları atıfları belirlemek için 31 Mart 2009 tarihinde WoS (Web of Science)’ta yer alan SCI (Science Citation Index) veri tabanından tek tek taranmıştır. Dergilerin almış oldukları atıflar Create Citation Report kısmından yıllara göre belirlenmiştir. Bu sonuçlar her dergi için ayrı dosya olacak şekilde yıllara göre atıf sayıları da eklenerek Excel programına aktarılmıştır.

Bulunan yazıların yıllarına, kurumlarına, yayımlandıkları dergilere, çeşitlerine göre (makale, bildiri özü, derleme) dağılımları saptanmıştır. Ayrıca seçilen patoloji dergileri içerisinde etki değeri (impact factor) 3’ün üzerinde olan 15 dergi seçilmiş ve bu dergilerde yayımlanan yazılar yukarıdaki parametreler yanı sıra, yayınların uluslar arası bir ortak ile yapılıp yapılmadığı ve aldıkları atıf sayıları yönünden de değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Tarama sonucunda SCI’da yer alan 66 patoloji dergisine ulaşılmış ve bu dergilerde 1975 ile 2009 yılı Şubat ayı arasında Türkiye adresli 1399 yayın saptanmıştır. Bu dergilerden ikisi adli patoloji, 1 tanesi de veteriner patoloji dergisidir. Veteriner patoloji dergisinde 11, adli patoloji dergisinde ise 27 adet Türkiye adresli yayın yapılmıştır. 913 yayının makale künyesinde bir ya da daha fazla patoloji bölümü yer almakla beraber, 269 yayında patoloji bölümü künyede yer almamış olup 217 çalışmada yeterli veri yoktur. Bunların bir kısmı temel bilim çalışmaları olup patoloji bölümleri dışında yapılmıştır, bir kısmı patoloji bölümleri ile ortak çalışmalar olup patoloji bölümleri künyeye yazılmamıştır. Çalışmaya alınan yayınlardan sadece 1 tanesi Fransızca diğerleri İngilizce yayınlanmıştır.

Bu çalışmaların 676’sı (%48,3) bildiri özü, 575’i (%41,1) araştırma ve olgu sunumu içeren makaleler (article), geri kalanları da (%10,6) editöre mektup, teknik notlar vs. şeklindedir. Çalışmaların 1018’i (%73) tek bir kurumun, 143’ü (%10) Türkiye’den bir ya da daha fazla, 229’u (%16) ise Türkiye dışından yabancı bir kurum ile ortaklık sonucudur. Dokuz çalışmada verilere ulaşılammıştır. Türkiye dışından yabancı bir kurum ortaklığı ile yapılan çalışmaların 125’i (%55) bildiri özettir. Tüm çalışmalar göz önüne alındığında en çok yayını olan 10 kurum Tablo I’de belirtilmiştir. Tüm çalışmaların %52,09’u bu 10 kurum tarafından üretilmiş olup tümü üniversitedir.

Tarama sonucu bulunan yayınların yıllara göre dağılımına bakıldığında yayın sayısı 1975 yılından 1990’ların başına kadar genellikle sabit bir seyir izlemekte olup 0 ile 5 arasında değişim göstermektedir. 1990’ların başından itibaren her yıl bu dergilerdeki yayınların arttığı görülmektedir. 2007 yılında çok büyük bir artış olduğu ve o yıl yayın sayısının 463’e çıktığı görülmektedir. Ancak o yıl 379 adet bildiri özü yayımlanmış olup, Avrupa Patoloji Kongresi İstanbul’da yapılmıştır (Tablo II). Patoloji dergilerinde bildiri özleri özellikle 2000’li yıllarda artan sayıda yayımlanmaya başlanmış olup yıllar içerisinde düzensiz bir dağılım göstermektedir.

Türkiye adresli yayınların en çok çıktığı 10 dergi Tablo III'te verilmiştir. Bu 10 dergide 932 yayın saptanmış olup tüm yayınların %67'sini oluşturmaktadır. Bu tabloda etki değeri 1,5'un altındaki dergilerde makale sayıları yüksek iken etki değeri 2'nin üzerindeki dergilerde makale sayısı düşük olup bildiri özlerinin sayısının yüksek olduğu dikkati çekmektedir.

Türkiye adresli makalelerin en çok yayımlandığı 11 dergi Tablo IV'te verilmiştir (10. ve 11. dergiler aynı sayıda olduğundan 11 dergi alınmıştır). Bu dergilerde 312 makale yayımlanmıştır. Bu sayı yayımlanan makalelerin %54'ünü oluşturmaktadır. Bu dergilerin tümünün etki değeri 1,500'in altındadır. Bu dergilerden 6 tanesinin etki değeri 1,000'in altındadır.

Türkiye adresli yayınların yer aldığı, en yüksek etki değerine sahip 10 dergide yayımlanan 278 yazının sadece 39 tanesi makale niteliğindedir ve bunların 33 tanesi Türkiye dışından bir grup ile ortak olarak yapılmıştır. Bu grup içinde sadece 6 adet makale niteliğindeki yayın için verilen adres Türkiye dışından ortak içermemektedir (Tablo V). Bu 6 makaleye yapılan toplam atıf sayısı 67'dir ve bu makalelerin ortalama atıf sayısı 11,12'dir (minimum 4, maksimum 27, median 6). En çok yayın yapılan 10 dergide tüm yazılar (bildiri özleri de dahil olmak üzere) göz önüne alındığında, yazı başına 1,337 atıf yapılmıştır. Makale türü yazılar göz önüne alındığında ise ortalama atıf sayısı 5,417'dir (Tablo III).

Etki değeri en yüksek 10 patoloji dergisinde yayımlanan Türkiye adresli yayınlara bakıldığında tüm yayınlar için

Tablo I: En çok yayın sayısına sahip 10 kurum

Kurum Adı	Yayın Sayısı	Tüm Yayınlar İçindeki Oran
Hacettepe Üniversitesi	135	8,76
İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi	114	7,50
Ankara Üniversitesi	96	6,31
İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi	88	5,79
Başkent Üniversitesi	67	4,40
Çukurova Üniversitesi	66	4,34
Gazi Üniversitesi	64	4,21
Dokuz Eylül Üniversitesi	61	4,01
Marmara Üniversitesi	55	3,61
Akdeniz Üniversitesi	48	3,16
TOPLAM	794	52,09

Tablo II: Yıllara göre yayın sayıları ve yayın türlerine göre sayısal dağılım

ortalama atıf sayısı 2,371'dir. Buna karşın sadece makale türü yazıları değerlendirilirse makale başına ortalama atıf sayısı 16,897 olarak bulunmaktadır.

TARTIŞMA

Türkiye'de patoloji alanında yapılan bilimsel çalışmaların değerlendirilmesi, bulunduğu yerin bilinmesi ve geleceğe yönelik planlamaların yapılması açısından

önemlidir. Bilimsel çalışmaları değerlendirirken yayınların nicelikleri kadar nitelikleri de önem kazanır. TÜBİTAK Türkiye'de yapılan bilimsel çalışmaların nicelik ve niteliklerini değerlendiren çalışmalar yapmıştır (1). Ancak bu çalışmalarda her bilimsel disipline özgü veriler sınırlıdır. Bu nedenle patoloji alanındaki durumun saptanması, patoloji ile ilgili değerlendirmeler ve planlamalar için gereklidir. Ayrıca Türkiye'deki diğer disiplinlerdeki ve

Tablo III: Türkiye adresli en çok yayın yapılan 10 patoloji dergisi. Bu dergilerde 1975-2008 yılları arasında yapılan yayın sayısı ve yayının tipine göre dağılımı

Dergiler	Yayın Sayısı	Makale	Toplantı Özeti	Diğer	Atıf** Sayıları	Derginin Etki Değeri*
Virchows Archiv	386	13	367	6	61	2,029
Tissue Antigens	82	13	69	-	229	2,245
Modern Pathology	79	6	72	1	47	4,286
Histopathology	78	3	70	5	59	3,791
Pathology Research and Practice	68	57	5	6	231	1,080
Laboratory Investigation	64	1	63	-	54	4,479
Acta Cytologica	62	40	4	18	201	0,679
Apmis	49	42	-	7	145	1,421
Pathology & Oncology Research	32	31	-	1	73	1,272
Pathology International	32	24	-	8	146	1,371
Toplam	932	230 (%25)	650 (%70)	52 (%5)	1246	--

*Dergilerin 2007 yılı etki değerleri. **Türkiye adresli yazılara bugüne kadar yapılan atıf sayıları.

Tablo IV: Türkiye adresli en çok makale yayımlanan 10 dergi (10. ve 11. dergiler aynı sayıda olduğundan 11 dergi alınmıştır)

Dergi Adı	Makale Sayısı	Atıf Sayıları*	Derginin Etki Değeri
Pathology Research and Practice	57	231	1,080
APMIS	42	145	1,421
Acta Cytologica	40	201	0,679
Pathology & Oncology Research	31	73	1,272
Pathology International	24	146	1,371
Journal of Cutaneous Pathology	22	119	0,460
American J Forensic Medicine Pathology	23	29	0,226
Experimental and Toxicologic Pathology	22	118	0,265
Cytopathology	19	69	0,320
Appl Immunohisto	16	33	0,473
J Clin Pathol	16	123	0,811
Toplam	312	1287	-----

*Türkiye adresli yazılara bugüne kadar yapılan atıf sayıları

bilim dallarındaki durum ile karşılaştırma patolojiye özgü durumun saptanmasında bize ipuçları sağlayabilir.

Türkiye’de çalışan patoloğların yayımlanmış tüm makaleleri üzerinden bu çalışmayı yapmak, patoloji dergileri dışında yayımlanmış Türkiye adresli patoloğların katkısı olan yayınları da içereceğinden daha çok veri sağlayacağı düşünülmekle beraber böyle bir taramayı gerçekleştirmek teknik nedenlerle olanaklı olmamıştır. Bu çalışma kapsamı içine alınan patoloji dergilerinde de patoloji bölümleri dışından çalışmalar olmakla beraber sınırlı sayıdadır. Buna karşın patoloji dergilerinde yayımlanan yazıların içeriğinin “patoloji” bilim alanını daha çok kapsaması bu çalışmayı değerli kılmaktadır.

Değerlendirmemizde 1975 yılından 1990 yılların başına kadar uluslararası indekslerde yer alan patoloji dergilerindeki yıllık yayın sayılarının sürekli 5’in altında

olduğu; ancak 1990 yılından sonra bir artışın başladığı görülmektedir. SCI kapsamında Türkiye adresli tüm bilimsel yayınların sayısına baktığımızda ise 1980 yılından başlayarak 2006 yılına kadar artış eğilimi görülmektedir (1). Bu Türkiye’deki bilimsel yayın sayısında artış eğiliminin patoloji alanına daha geç yansıdığını düşündürmektedir. Bu dönemde patoloğların yaptığı çalışmaların klinisyenler ile ortak olduğu ve bu çalışmaların klinik dergilerde yayımlandığı düşünülebilir. Daha önce yapılmış bir çalışma patoloji makalelerinin patoloji dergilerinin dışında sık olarak yayımlandığını saptamaktadır (2). Mevcut bir veri olmadığından kesin bir yorum yapılamamakta birlikte 1990’lardan önce uluslararası patoloji dergilerinde yayımlanan çalışmaların çok sınırlı olduğu görülmektedir.

Osmanlı’da ilk Yüksek Öğretim Kurumunun (Darülfünun) 1863 yılında kurulduğu, 1900 yılına kadar açılıp kapanarak

Şekil 1: Türkiye’de patolojinin tarihsel gelişimi ve yıllara göre yayın sayıları. Türkiye’de patolojinin gelişimine katkı yapan patoloğlardan Dr. Hamdi Suat Aknar ve Dr. Philipp Schwartz, yanısıra araştırmamızda yayın sayısına en çok katkıda bulunan kurumların kuruluş yılları yer almıştır.

Tablo V: Türkiye adresli yayınların yer aldığı en yüksek etki değerine sahip 10 dergi

Dergi Adı	Toplam Yayın Sayısı	Makale	Ortak Yayın*	Atıf Sayıları	Etki Değeri
American Journal of Pathology	4	3	3	102	5,487
Journal of Pathology	13	4	2	64	5,423
J Neuropath Exp Neur	8	4	4	67	4,718
Lab Invest	64	1	1	54	4,479
Modern Pathol	79	6	6	47	4,286
Am J Surg Pathol	13	9	9	150	4,181
Cell Oncol	3	-	-	----	4,170
Histopathology	78	3	-	59	3,791
Brain Pathol	8	2	2	8	3,655
Acta Neuropathol	8	7	6	108	3,179
Toplam	278	39	33	659	-----

*Türkiye dışından bir grup ile yapılan ortak yayının sayıları ve bu dergilerin etki değerleri.

eğitimine sürekli aralar verdiği bilinmektedir. Bu kurum ancak 1900 yılından sonra Darülfünun-i Şahane adıyla artık kapanmamak üzere açılmıştır (3). Bu deneyimler bir birikim sağlamakla beraber, bu kurumların evrensel “Üniversite” kavramından çok uzak oldukları ortadadır. Modern anlamda ilk Üniversite, 1933 Üniversite Reformu ile gerçekleştirilen İstanbul Üniversite’sidir (Şekil 1). Yüzlerce yıllık Üniversite deneyimine sahip Batı ülkelerine göre ülkemizde bu gelişimin çok daha geç başladığını görmekteyiz.

1900–1969 yılları arasında WoS kapsamındaki dergilerdeki Türkiye adresli yayınları inceleyen bir çalışmada 70 yıl içerisinde sadece 79 yayın saptanmıştır (4). Bunların büyük kısmı İstanbul Üniversitesi adresli olup 1936–1943 yıllarındadır ve 1933 Üniversite Reformu ile yurtdışından Türkiye’ye gelen bilim adamlarına aittir. 1944–1966 yılları arasında Türkiye adresli hiç yayın yoktur ve 1966 yılında WoS kapsamındaki dergilerde yayınlar çıkmaya başlamıştır (4). 1963 yılında TÜBİTAK kurulmuş ve Türkiye adresli bilimsel yayınlar uluslararası dergilerde 1960’lı yılların ikinci yarısında çıkmaya başlamıştır.

Çalışmamız kapsamındaki dönemde yapılan yayınların 676’sı (%48,3) bildiri özleri olup tüm bildiri özlerinin %56’sı (379 tanesi) 2007 yılında yayımlanmıştır. Bu tarihte Avrupa Patoloji Kongresi İstanbul’da yapılmış ve yazıların büyük kısmı bu kongrede sunulmuştur. Bu da uluslararası bilimsel etkinliklerin Türkiye’de yapılmasının bilimsel çalışmaları arttırıcı bir etkisi olduğunu göstermektedir. İki binli yıllardan önce patoloji dergilerinde Türkiye adresli az sayıda bildiri özü yayımlanmıştır. 2000 yılından sonra bu dergilerde Türkiye adresli bildiri özlerinin yer alması Türkiye dışında gerçekleştirilen uluslararası bilimsel toplantılarda daha çok sayıda bilimsel çalışmaların sunulduğunu göstermektedir.

Uluslararası indekslere giren patoloji dergilerinde Türkiye adresli yazıların artış eğiliminde olmalarına karşın araştırmalar ve olgu sunumları yayınların sadece % 41,1’ini oluşturmaktadır. Bu sayılar ile patoloji alanında yapılan araştırmaların nicelik olarak çok yeterli olduğu söylenemez.

Türkiye adresli makalelerin en çok yayımlandığı 10 patoloji dergisi değerlendirildiğinde, etki değeri yüksek dergilerdeki yayınların bildiri özü olduğu; buna karşın araştırma ve olgu sunumu sayılarının yüksek olduğu dergilerin tamamının etki değerinin 1,5’un altında olduğu görülmektedir. Araştırma ve olgu sunumu makalelerinin en çok yayımlandığı patoloji dergilerine baktığımızda da tümünün etki değerinin 1,5’un altında, büyük kısmının

ise 1,0’ın altında olduğu görülmektedir. Bu da Türkiye’de yapılan çalışmaların niteliğinin yeterince yüksek olmadığını düşündürmektedir.

Yayın niteliği ile ilişkili olabilecek bir başka bulgu ise Türkiye adresli yayınların yer aldığı, en yüksek etki değerine sahip 10 patoloji dergisindeki Türkiye adresli yayınların sadece %14,03’ünün makale niteliğinde olması ve bunların 6 tanesi dışında tümünün yurtdışından ortak içermesidir (5–10). Yurt dışından ortak içermeyen makalelerin ortalama atıf sayıları Türkiye adresli makalelerin geneline göre daha yüksek olmakla beraber, yüksek etki değerli dergilerde yer alan Türkiye dışından ortak içeren yayınlara göre daha düşüktür. Bu da Türkiye dışında merkezler ve kişiler ile yapılan ortak çalışmaların etki değerini ve atıf sayısını arttırdığını göstermektedir.

TÜBİTAK’ın verilerine göre, Türkiye’den 1981–2006 yılları arasında tüm bilim dallarında toplam 98.186 yayın yapılmış olup bu yayınlar 428.642 atıf almıştır (etki değeri 4,37) (1). Dünyadaki tüm bilimsel çalışmalar göz önüne alındığında yayınların ortalama etki değeri 14,44’dir. Bu sonuçlar Türkiye’deki bilimsel çalışmaların nitelik olarak dünya ortalamasının altında olduğunu göstermektedir. Yine aynı çalışmada 1981–2006 yılları arasında patoloji başlığı altında 833 yayın yapıldığı ve bu yayınların toplam 2.427 atıf aldığı ve etki değerlerinin 2,91 olduğu görülmektedir. 1981–2006 yılları arasında Türkiye adresli yayınların bilim alanlarında etki değerlerine baktığımızda tüm klinik tıp 3,95, moleküler biyoloji ve genetik 14,94, nöroloji ve davranış bilimleri 8,02, mikrobiyoloji 6,55, farmakoloji 5,60, radyoloji, nükleer tıp ve tıbbi görüntüleme 3,31 olarak görülmektedir (1). Radyoloji alanında yapılan bir çalışmada ise radyoloji alanındaki yayınların etki değeri 4,06 olarak bulunmuştur (11). Bu sonuçlar da patolojinin Türkiye’de diğer tıp dallarının ürettiği çalışmalara yakın etki faktörüne sahip olmakla beraber ortalamanın oldukça gerisinde olduğunu göstermektedir.

Üzerinde durulması gereken diğer bir nokta da bu yayınların yarısından fazlasının Türkiye’deki sadece 10 kurum tarafından yapılmış olmasıdır. Daha önce Türkiye’de patoloji alanındaki çalışmaları inceleyen makalelerde de çalışmaların genellikle az sayıdaki belli merkezlerden geldiği ve orijinal, yeni yöntemleri kullanan araştırma çalışmalarının az olduğu saptaması yapılmıştır (12,13).

Sonuç olarak Türkiye’de patoloji alanında uluslararası dergilerde yapılan yayınların hem nitelik hem de nicelik olarak, hem dünya hem de Türkiye ortalamasının altında olduğu görülmektedir. Elde edilen bu sonucun nedenleri araştırılmalı ve gerekli adımlar atılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. **Demirel İH, Saraç C, Gürses EA:** Türkiye Bilimsel Yayın Göstergeleri (I) 1981–2006. ULAKBİM, 2007, 321
2. **Ersöz C, Zorludemir S, Varinli S:** 1970-1991 yılları arasındaki Türk Patoloji yayınlarının dökümü. Ankara Patoloji Bülteni 1992, 9: 5-8
3. **Türkcan E:** 18. ve 19. yüzyıllarda Osmanlı'da modernleşme çabaları. In Türkcan E (Eds): Dünya'da ve Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Politika, İstanbul, Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2009, 370-376
4. **Asan A:** WEB of Science kapsamındaki dergilerde 1900-1969 yılları arasında çıkmış Türkiye adresli yayınların analizi. In Yılmaz O (Eds): TÜBİTAK-ULAKBİM-Sağlık Bilimlerinde Süreli Yayıncılık, 21-22 Kasım 2008 Ankara, Sempozyum Kitabı. Ankara, TÜBİTAK, 2008, 116–126
5. **Elpek GO, Gelen T, Karpuzoğlu G, Karpuzoğlu T, Keles N:** Clinicopathologic evaluation of CDw75 antigen expression in patients with gastric carcinoma. J Pathol 2001, 193: 169-174
6. **Yekeler H, Erel O, Yumbul AZ, Doymaz MZ, Doğan O, Ozercan MR, Iplikçi A:** A sensitive staining method for NORs. J Pathol 1995, 175: 449-452
7. **Akpolat N, Yahsi S, Godekmerdan A, Yalniz M, Demirbag K:** The value of alpha-SMA in the evaluation of hepatic fibrosis severity in hepatitis B infection and cirrhosis development: a histopathological and immunohistochemical study. Histopathology 2005, 47: 276-280
8. **Zekioglu O, Erhan Y, Ciris M, Bayramoglu H, Ozdemir N:** Invasive micropapillary carcinoma of the breast: high incidence of lymph node metastasis with extranodal extension and its immunohistochemical profile compared with invasive ductal carcinoma. Histopathology 2004, 44: 18-23
9. **Aktepe F, Kapucuoglu N, Pak I:** The effects of chemotherapy on breast cancer tissue in locally advanced breast cancer. Histopathology 1996, 29: 63-67
10. **Oztürk G, Sekeroğlu MR, Erdoğan E, Oztürk M:** The effect of non-enzymatic glycation of extracellular matrix proteins on axonal regeneration in vitro. Acta Neuropathol 2006, 112: 627-632
11. **Akıncı E, Karçaaltınçaba M:** Analysis of scientific papers in the field of radiology and medical imaging included in Science Citation Index Expanded and published by Turkish authors. Diagnostic and Interventional Radiology [İnternet yayını]. 2009 Kasım [atıf 02.11.2009]. Erişim: http://www.dirjournal.org/summary_en_doi.php3?doi=10.4261/1305-3825.DIR.1549-07.1
12. **Yıldız K, Peker Ö:** 8. Ulusal Patoloji Kongresinde sunulan çalışmaların sayısal analizi. Ankara Patoloji Bülteni 1991, 8: 57-61
13. **Canda Ş:** 9. Ulusal Patoloji Kurultayı ve Ülkemizde Patolojinin konumu. Türk Patoloji Dergisi 1991, 7: 5-9